

Jacke Sjödin

Dokumentärsjukan

Min farfarsfar hette Nils Johan Sjödin. Han var född 1847 och dog 1925.

Den samlade bilddokumentationen av denne man består av ett enda fotografi. Han är runt 35 år gammal, sitter med korslagda ben på en stol och tittar allvarligt in i kameran. Bilden är ganska suddig och har med åren antagit en lätt sepiabrun ton, men den är vacker och på något märkligt sätt innehållsrik. Kanske just på grund av det faktum att det utöver detta foto inte finns en enda bild av Nils Johan Sjödin från byn Rönån i Ångermanland.

I ett hus utanför Uppsala år 2010 springer hans fem barnbarnsbarnsbarn runt och härjar och stöjar och pillar sönder pappas mobiltelefon och stoppar mariekex i dvd-spelaren. Dokumentationen av dessa unga medmänniskor är av ett helt annat slag. Barnen är bara mellan noll och elva år gamla, men redan finns det flera travar med smockfulla 300-bilders fotoalbum. Dessutom finns en stor låda med ytterligare hundratals osorterade bilder (en sådan låda som man ett par gånger per år får sorteringsångest över, ni vet). Utöver detta finns det dessutom drygt 37 timmar rörlig videofilm som förgäves ligger och väntar på redigering. Där finns bland annat en 18 minuter lång scen där den förstfödde är några månader gammal och ligger och dreglar mot kameran och efter 17,5 minuters krälände lyckas vända sig från mage till rygg. En ohygglig ökenrulle! TV-serien

"God natt jord" framstår tempomässigt som rena ravepartyt jämfört med denna bedrövliga filmsnutt. Utöver detta finns det en mängd andra kalkonrullar av typen: "Äldste sonen gör teater med Hulken och Batman", "Dottern lär sig sitta" och "Hela julklappsutdelningen 2003 i realtid". Som extramaterial kan man där även få titta på "Minstingen åter julgröt utan att träffa munnen".

Och för några år sedan införskaffade vi - som så många andra - en digitalkamera. Idén med sådana är bland annat att man kan ta mängder av bilder vid varje fototillfälle och sedan radera nio av tio bilder och bara spara de allra bästa. Det är en god idé och borde förstås resultera i färre bilder med högre fotografisk kvalitet. Men det förutsätter givetvis att fotografen nämns radera de nio sämre bilderna. Och hur bra går det? Från senaste julfesten på dagis har vi över 60 bilder från sammanlagt 20 minuters festande. De föreställer allt från mörka tomtgestalter med illröda ögon till överexponerat, suddigt glitter där tärnan aldrig kom med på bilden. Och alla bilder ligger nu och svämar över i datorn och bäddar för en hårddiskkrasch.

Och om man ser denna stegrande dokumentationsiver över generationerna från min farfarsfar till mina egna ättelägg, så undrar man stilla: Hur kommer det att se ut om ytterligare några generationer? Kommer det här att öka ännu mer? Kommer alla i framtiden kanske att utrustas

med något slags privata övervakningskameror som dokumenterar varje rörelse vi gör? Kanske kommer alla att från varje minut i livet kunna plocka fram bilder som ser ut ungefär som de där klassiska bildrutorna på Mijailo Mijailovics ryckiga promenad på NK. Eller har vi nått toppen? Vem vet?

Legionärssjukan är en allvarlig och otäck sjukdom, men frågan är om man kan lägga in sig för dokumentärsjukan?

Jag tittar på bilden på farfarsfar igen. Hans mörka ögon tittar rakt på mig. Och har han inte ett litet leende i mungipan?

Jacke Sjödin